

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1988 йил 13 майдан чiqиб бoшлаган. № 109 (6.598) 1988 йил 13 май, жума Баҳоси 3 тийин

Янгиликлар йўлидан Илғорлар сафи ўсмоқда

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

Инсон омилига-муҳим эътибор

Корхона бош йиғуви ҳақида Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қандай таъбирлар билан бораётганини ҳақида оқшом коллективининг аъзолари билан суҳбат қилишди. Бу суҳбатда асосий ҳисоб қилинган бўлиши мумкин, инсон омилига муҳим эътибор берилди.

— Ҳамма ўз зиммасига олган план-тошйиринини бажариш учун сидиқидан ёндошди. Қўлдан келганини бажариш учун сидиқидан ёндошди. Қўлдан келганини бажариш учун сидиқидан ёндошди. Қўлдан келганини бажариш учун сидиқидан ёндошди.

Маълумки, фан ва техника тараққиёти ишлаб чиқаришнинг жадаллаштирувчи омилларидан биридир. Шунинг учун фан ва техника тараққиёти ишлаб чиқаришнинг жадаллаштирувчи омилларидан биридир.

Корхонада ўзаро социалистик мусобақага ҳам кенг ўрин берилмоқда. Коллективлар ўртасидаги мусобақага корхона маъмурияти ва касба союз комитети бошчилигида қўлланади.

Бўлимлар ўртасидаги социалистик мусобақага меҳнат ваҳтаси тугаллашни олддан аниқлаш керак. Энг яхши кўрсаткичга эришган ишчиларга Самарқанд туристик базаси учун бепул йўлنامа берилади.

Квартал давомида қилинган барча ишларга яқин чиқариш ва ғойиб коллективни аниқлаш билан бирга касба союз комитети ҳам актив қатнашди.

Албатта ҳар бир ташаббуснинг натижаси энг аввало ишчиларга яратиб берилган қўлайликлар билан ўлланади. Шунинг учун корхона касба союз ташкилоти инсон омили ҳақида катта ғам-ўй билан қўлланади.

Шунинг учун корхона коллективини юксак мақсадларни қўзғаб меҳнат қилмоқда. Уларнинг мақсади партиянинг XIX-конференциясини муносиб кутиб оlishдир.

Европада хавфсизлик ва фикрлаш намуналарини кўрсатишга интилади. Ватаннинг фаровонлиги йўлидаги зарбдор меҳнатини тинчлик шинга қўшган ҳиссамиз бўлади.

Сўзга чиққан бошқа ишчилар ҳам Э. Шамсеевни қўллаб-қувватладилар. Улар Европа хавфсизлиги — Ер юзидида тинчликнинг гарови эканлигини таъкидладилар.

М. КОМИЛЖОНОВ.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Тараддуд

Тошкент халқаро кинофестивали бошланишига эришди. Тошкент халқаро кинофестивали бошланишига эришди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

ШУКУХ

Янги кўйлак Викага анча ярашди. Артёмнинг ҳам онаси келтирган совгадан кўйлак яради. Татьяна Сергеевна уларни мактабга кузатиб, ишга жўнади.

Умр оқар дарё. Илларни кўйиб йиллар, кўйиб йиллар кўйиб ўтаверади. Ростов механика техникумида ўқиб юрган келлари Татьяна кўп нарсаларни орзу қилган.

«Ташкент» фабрикасида заводга ишга жўнади. Контролёрлик қила бошлади. Корхона маъмуруларига республикамизда ташқариди ҳам талаб қатна эди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Алло... ИСТАГИНГИЗНИ ЭШИТАМИЗ...»

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ишончли мулоқот» навбатчиси: Ҳамид ИКРОМОВ.

«Ишончли мулоқот» оқшомхонларимиз ҳаётидан мустақим ҳаётини олганлигини шу фақат ҳам кўрсатиб турибди.

«Ташпромстрой» трестига бошқармасида 28 коммунист, олти партиязъозиллик кендари бор. Ҳар бир коммунистнинг коллективда партиязъозиллик ва партиязъозиллик шиларига алоҳида эътибор берилган.

Яқинда партиязъозиллик ҳал қилинган масала бошқарма оқиш партиязъозилликда қўриб қўйилди. — Партия грушасидаги туртишувга сабаб нима? Уни бошқарма партиязъозилликга олиб чиқиб қўйди? — Албатта, шарт эди, — деб жавоб берилди коммунистлар К. Нуриллаев, Т. Сарбоев, И. Алиев, У. Бодуровлар.

Жанжалнинг асосий сабаби — бир бригадани икки киши партиязъозилликка қўриб қўлини илтимос қилиб грушани партиязъозилликка ариза берган. Иккаласига ҳам коммунистлар тасвибли қома беришган. Иккаласи ҳам яхши ишчи ва актив жамоатчи. Хўш, қайсинини қабул қилиш керак? С. Каримов бошқармада 14 йилдан бери ишлаб келган. Б. Ҳамдамовни ишга олишга эса бир неча йил бўлди, холос. Баҳсининг асосий сабаби ҳам шу. Грушани коммунистларнинг бир қисми С. Каримов учун овоз берди, яна бир қисми эса Б. Ҳамдамовни эъланлади. Кўришиб турибдики, бу масала грушани партиязъозилликка ҳал бўладиган эди. Шунинг учун ишга бошқарма партиязъозиллик аризаларини. Натيجида кўпчилик

қарашли пардозлаш курилди. — Партия сафига ташаббусиз ишчилар керак эмас, — дейди кекса ишчилардан В. Запиев. — Мана, С. Каримовни мен 14 йилдан бери билмаман. Ишга ўз вақтида келди. Вақтида тушликка чиқиб, соат 6 да уйи...

— Партия сафига ташаббусиз ишчилар керак эмас, — дейди кекса ишчилардан В. Запиев. — Мана, С. Каримовни мен 14 йилдан бери билмаман. Ишга ўз вақтида келди. Вақтида тушликка чиқиб, соат 6 да уйи...

КОММУНИСТ НОМИГА МУНОСИБ

отланади. Ҳар кунини шундай, Яхши ҳам эмас, ёмон ҳам эмас. Коммунист дегани, мен ҳам бир ишда бошқармага ўрнак бўла оладим. Ҳар кунини шундай, Яхши ҳам эмас, ёмон ҳам эмас. Коммунист дегани, мен ҳам бир ишда бошқармага ўрнак бўла оладим.

— дейди партиязъозил Б. Фозилов. — «Тез кўзга кўришди» деган бир оидий нбоннинг тағдири тасаввур этаман. Лекин, С. Каримов тўғрисида бундай дея олмайман. У ўзининг пасивлиги, хатти-ҳаракати билан коммунист деган номни оқлай олмайдди. 14 йилдан бери бригадани пардозловчи бўлиб ишлаб келди. Ана шу давр мобайнида нечта шогирд тайёрла-

фат масаласида ҳанузгача қўзланган масалани эриштирилган йўл. Қўзланган коллективларда бу ҳақда оқсамонда. Б. Ҳамдамов эса коллективда кўл учди ишлайдиган, баҳоди қудрат қимирлаб кунини кеч қилувчи ишчилар борлигини пайқайди. Бир кун бригадани йиғилишида юрагиди гапларини тўкиб солди. Сифатсиз ишловчиларнинг исм-фамилияларига бирма-бир айтиб берди.

Шу кунини йиғилиш аҳли Б. Ҳамдамовни партиязъозилликка кандидатликка лойиқ деб тоғди...

Биз юқорида бошқармада партиязъозиллик қабул бора-сида ўтказилган йиғилишдан бир мисол келтирдик, холос. Аслида эса бундай йиғилишлар бу ерда тез-тез ўтказиб турилади.

Зеро, партиязъозилликка бугун биздан ошқоралини талаб этаётган экан, ҳар бир масала коллектив ўртасида ошқора, далгалча, дўстона ҳал этилган аҳли. Айнқса, партиязъозиллик қабул масаласида ошқоралик ва демократия муҳим роль ўйнайди. Ана шундайгина партиязъозилликнинг муносабатлиги эриштилади.

Д. ОБЛАЕВ.

Янгича анъаналар— ҳаётимиз кўрки Ором маскани

Собир Раҳимов райондаги «Вирлик» маҳалла чойхонасини район ошқоналар трестидан маҳалла ихтиёрига ўтказишга маҳалламиз аҳолисини ташвишга солган эди. Лекин биз уни маҳалла ихтиёрига олиб янгилашмаган эканми. Чойхонамиз маҳалла оқсоқоллари ва умуҳалла ҳамма учун ажойиб маскан бўлиб қолди.

Ҳа, кексаларнинг гаштини суратган Улуғ Ватан уруши инвалидлари, меҳнат ветеранларига чойхона қўл келди. Бундан бир неча йил олдин чойхоналар ўз қиёфасини йўқотиб, ичкиликбозлик хоналарига айланган эди. Эндиликда эса ажойиб чойхоналар қўйилиб, улар ҳақиқий ором масканига айланиб бормоқда.

Тансиқбоев масканидаги «Фаргона» чойхонаси, Собир Раҳимов истироҳат боғидаги «Қариялар» чойхонаси сўзимизга мисол бўла олади.

Шундай чойхоналарда маҳалла комитетлари бошчилигида кекса отахон ва онахонларнинг таваллуд ишнини ишонлаш, олим ва бастакорлар билан тез-тез учрашувлар, ҳар-ҳил темаларга адабий кечалар ташкил қилиб турилиши, маҳалла чойхоналари ҳам маданият масканига айланиб бўлур эди.

«Вирлик» маҳалла комитети аъзоларининг 1987 йил ҳисобот мажлиси олдидан «Оталар» чойхонасида район ижроия комитети, соғлиқни сақлаш бўлими ходимлари билан бўлиб ўтган савол-жавоб кечаи маҳалла аҳолисида катта таассурот қолдирди.

Ҳозирги қайта қуриш, яддалаштириш, ошқоралик даврида маҳалла чойхоналари ҳам ўз-ўзини маблағ билан таъминлашга ўтгани, яъни хўжалик ҳисоби бўйича иш юриштиётгани айтиш мумкин бўлди. Маҳалла комитети қўйида Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари совети туғилди. Маҳалла-мизда «Оталар» чойхонаси қайта тикланиб, қаровисиз жойларни спорт майдончаларига айлантириш тадбирлари белгиланди. Бу ишлар ҳаммаси маҳалла аҳолисининг хашари билан бажарилди. Булар эса инсон омилига эътибор қўйирилади.

Чойхоналар қадимдан одамларнинг дам олиш маскани ҳисобланиб, ёзининг иссиқ кунларида бир пилла кўк чой ичиб чарчогини ёзадиган жой бўлган. Чойхона пештоқларига гилемлар, кўрпачалар тушарилиб, янги газет ва журналлар қўйилса, радио ва телевизорлар ишлаб турса, «Хўш келибсиз», «Келиб туринг» дегувчи оқ халатли чойхоначилар қўлушувчи кутиб олди, бу ишларни амалга ошириш учун маҳалла комитети аъзолари оталар маслаҳатига ёндошиб талабчан, зийрак ёшлар маслаҳат бериб, бошқор бўлиб турсалар, мақсада мувофиқ бўлар эди.

А. МУТАЛОВ. Собир Раҳимов райондаги «Вирлик» маҳалла комитетининг раиси.

Тошкент Давлат медицина институтининг ўқув Базасини мухташамлаш ва кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш бугун кунинг асосий вазифаси бўлиб турибди. Шу мақсадда шифокорлар шарафасининг ёнида ўқув юртининг янги биноси тикланмоқда. Объектда дастлабки цикл ишларини бажаришга 1974 йилдан киришилган. Орадан ўтган 14 йил ичда ўқув корпусининг лойиҳасига уч маротаба ўзгариш киритилди. Қувват оширилиб, 14 миллион сўмликка етказилди. Москвалик энг яхши мезморлар яратган чизмалар асосида қурилган ўқув корпусида ҳозир пардозлаш ишлари нҳосига етказилмоқда. Бу эса талабалар қувончига чинакам қувонч қўшилган кунинг тобора яқинлашиб келётганлигидан далолат бериб турибди. Бирок...

САНСАЛОРЛИКМИ ЁКИ МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК?

— Қурилиш майдонидаги ишларнинг чўзилиб кетётганлигидан бинокорлар бошқача йўл тутишяпти, — дейди биз билан суҳбатда медицина институтининг янги ўқув корпусини эксплуатация қилиш бўйича катта инжениер Нурмухаммад Каримов. — У айбонини елкадан соқит қилиш учун ўқув корпуси бино керак эмас, дейишга боришди. Аслида шу гап ўринлими? Йўқ. Институтимиз билан трест ўртасида ҳозир ўзаро иттилоф бўлиб турибди. Икки оёқларини бир этикка тикиб олган қурувчилар ўқув корпусини қаватма-қават қабул қилиб олганлар, деб тунги олиммоқда. Ахир, қонда-да хилоф бу ишга йўл қўйиб бўлмайдику. Қолаверса, объектин айри ҳолда, қаватма-қават топшириш биронта инструкторча ҳам йўқ.

Инженернинг гаплари изоҳ талаб қилмасди. Бу ерда жонқуралик, ишга фидойилик этишмаётгани сезилиб турибди. Унинг йилнинг тўрттинчи кварталдан талабалар ихтиёрида бўлиши зарур бўлган ўқув масканининг янги биноси ҳалигача қурилиш трести бошлиқларига ҳавола этишмоқда. Қамчиликнинг тезроқ тузатиб беришларини қатъий талаб қилиб турибди. Қурувчилар эса бажарма, деб аъёнанин ваздани таъкидлашдан нарга ўтимапти. Бажариш, ҳар бир ишнинг нҳосига тўла етказиш уларнинг бурни. Бирок бундай бўлмайпти. Аллеканон йўлга солиш мумкин бўлган ишлар ҳалигача нҳосига етказилмай қўйиб келинмоқда. Бундай фактга биз шу кунинг ўзда-ёқ бир неча марта дуч келдик.

«Қуруқ келманг, меҳмонлар...» бўлди. «Ҳар тўғул шаҳар шаҳарда, ташвиш ҳам ороққ бўлди, йўллар ҳам текис-равон бўлиши табиий, чироқлару сувдан тортиб ҳамма ҳаммаси тўкиб бўлар ахир...» Хуллас, ана шундай орзу-ниятлар билан шаҳар ҳисобига ўтишди. Кунлар, ойлар ўтди. Қанча кўшлар учиб кетди, қанча сувлар оқди. Дараклар гуллади. Хазон бўлди. Бун қарангки, участка шаҳар таркибига киргандан сўнг аҳолининг ташвиши янада ортди. Чироқ бўлса сув бўлмайди, сув бўлса чироқ бўлмайди. Айниқса, Баҳодир Тиллабоев кўчасида истиқомат қилганларнинг ҳасрати минг

ЎЎЛЛАР БЕХАТАР

У сафардан қайтган кунини насбдошлари чинакам байрамга айлантиришди. Тепловоддан тушиши биланла қўршаб олган дўстлари уни кейинги квартал икунинга кўра яна социалистик мусобақа галиби бўлганлиги билан алоҳида қўтлашди. Бундан В. Обуваловнинг ўзи ҳам беҳад мамнун бўлди.

Ундаги барча ажойиб фазилатлар бир мақсад бўлиб аниқ йўналтирилган. У ҳамма ўзи бошқарётган составнинг беҳатарлигини таъминлашга интилади. Графикдан қолмасликка астойдил қаранат қилади. Бир сўз билан айтганда бу кўлаи хизмат воситаси халқ кўлалигини қайта ривожлантиришда алоҳида роль ўйнамоқда. Эриштилатган ютуқларга эса В. Обувалов сингари ўз касбининг моҳир усталари баракали улуш қўйишяпти. Тақрибли машинист Бутуниттфок XIX партиязъозиллик конференциясини ярим йиллик топширини бажариш билан кутиб олишга сўз берганди. Айтиш кунларда у берган вазъасининг уйдасидан қийай деб қолди.

СУРАТДА: Тошкент тепловоз депоси машинисти, ветеран ишчи В. Обувалов. М. Нуридинов фотоси.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЭСАДИЛАР

ДЕҲЛИДА СИМПОЗИУМ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Афғонистон ҳукуматига зарур сийёси ва иқтисодий мадад бермоғи керак. Деҳлида «Ҳиндистоннинг Афғонистон ҳусусидаги тинчлик ташаббуслари» бўлиб ўтган симпозиумда шулар ҳақида гапирилди. Симпозиумда республиканинг таниқли публицистлари ва жамоат арбоблари иштирок этдилар. Улар Ҳиндистон ҳукуматининг Афғонистон теварагидаги вазиятни нормаллаштириш, ушбу регионда тинчлик ва осийиш-талкини таъминлаш борасида куч-ғайратларини таъриқладилар.

СССР чет элликлар нигоҳида

АНҚАРА. Совет Иттифоқининг социалистик бунёдкорлик ишидаги ютуқлари Африка мамлакатларига ўз миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун қурашда илҳомбахш намуналар, деди Гана Миллий мудофаа муваққат кенашининг аъзоси Идрису Махама. Совет халқи турмуши билан танишув бизга Советлар мамлақати экономикада, сийсатда, социал ва маданият соҳада катта муваффақиятларга эришилганлигига ишонч ҳосил қилиш имконини берибди.

Совет Иттифоқи халқаро ишларда нҳоятда муҳим роль ўйнамоқда, деб таъкидлади И. Махама Москвадан қайтганидан сўнг бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида. СССР ташкил топган дастлабки кунлариданоқ маълум халқлар адолатли курашининг таянчига айланди. Ривожланаётган давлатлар мустақилликка эришиб, СССР билан ҳамкорлиқни ўз сийёси ва иқтисодий мустақиллигининг гарови, деб билдирдилар.

Муваққат кенаш делегациясининг визити икки томонлама муносабатларни мустаҳкамлаш учун фойдали бўлади, деди И. Махама. Биз совет кишилари барча давлатлар билан тинчлик ва

дўстликда яшашни, улар билан ўзаро ҳамжихатлик ва ҳамкорлиқни ривожлантиришнинг сийдиқидан истифода қилишларини ҳис этдик. Москвада бўлиб ўтган учрашув ва музокаралар чоғида иқтисодий, социал ва маданият соҳаларда Совет — Гана алоқаларини кенгайтиришга доир қўлдан-қўл масалалар муҳокама қилинди. Ҳар икки томон ҳамкорлиқнинг янги форма ва соҳаларини излашда куч-ғайратларини жадаллаштириш иштиёғида эканини маълум қилди, деб таъкидлади Миллий мудофаа Муваққат кенашининг аъзоси.

Объективда — Вьетнам

Вьетнам социалистик республикаси. Сўнги йилларда республика самовий жадал суръатлар билан ривожланимоқда. Соҳа меҳнаткашлари ўз олдларидан асосий вазифалардан бири — кенг истеъмол товарлар ишлаб чиқаришни қўлайлаштириш вазифасини шараф билан адо этмоқдалар.

СУРАТДА: ишбу турли-туман идишлар, вентиляторлар ва аҳоли ўртасида эҳтиёж катта бўлган бошқа товарларни Ханои корхоналари ишлаб чиқарапти.

ВИА — ТАСС фотоси.

МИТТИ ХОТИРА

Япониянинг «Мацу-сита» фирмаси 16 мегабит ҳажмга эга бўлган нодир оператив хотира блоку яратилганлигини эълон қилди. Янги ихтиро кўрсаткичларини аввалги ишлаб чиқарилган энг мукаммал блок кўрсаткичларидан ҳам тўрт баравар устун туради. Саҳҳи 94 квадрат миллиметрга тенг майдонда уч ярим миллион таркибий элементлар жойлаштирилган бўлиб, уларнинг ҳар бири 64 габта саҳҳасига да баён этилган ахборотларни ўз хотирасида «ёслаб қолиш»га қодир. Ундаги хотира катталарининг ҳажми 3,3 квадрат микрограм қадар кичрайтирилган бўлиб, бундан аввалги намуналардан 40 процент илҳамдир.

Янги хотира блокнини 1991 йилдан ишлаб чиқаришга жорий этиш режалаштирилмоқда.

УЧУВЧИЛАР ЕТИШМАЯПТИ

Португалия авиакомпанияларининг кўпгина пассажир самолётлари парвоз қилмай узоқ вақт ерда қолиб кетиши эҳтимоли бор. Сабаби — учувчилар етишмаяпти. Матбуот хабарларига қараганда, Португалия учувчиларининг яримдан кўпчилиги емишга етган, учувчилар миллий касабасоюзининг устан эса чет элликларни ишга ёллашни ман этиди. Маҳаллий ияллат вакиллардан уларни танлаб олиш эса осон иш эмас. Яқинда медицина комиссияси мамлакат ҳарбий-ҳаво кучларига мутахассислар тайёрлаш учун ўтказилган 800 нафар конкурс қатнашчилари

орасидан олти кишини талаб олди, холос. Врачларнинг хулосаларига қараганда, қолган аксарият ёшларнинг эшитиш органлари талабларга жавоб бермади. Бу уларнинг ҳаётдан ташқари шонқир-сорули музика янграйдиган дискотекаларга тез-тез ташириб буюриб туришларининг оқибати.

ТИНИБ-ТИНЧИМАС САБЕҲ

Американин Огайо штатидаги Акрон шаҳрида истиқомат қилувчи юрист Томсонни бутун дунёдаги энг жаҳонгашта сийёҳ деса бўлади. Унинг 68 йиллик умри мобайнида у ер юзидан барча мамлакатларга ҳамда географик жиҳатдан нодир ҳисобланувчи кўпгина манзилларга бўлган.

Молия соҳасидаги янгилик

Шу йилнинг 1 январидан бошлаб Тошкентда уй-жай-коммунал хўжалиги ва социал тараққиёт банкни Тошкент област бошқармаси ташкил этилди.

Л. СОБИРОВ, А. ТУХТАЕВА, Р. ЛУТФУЛЛАЕВ ва бошқалар.

Қ. ҲАМРАЕВ

Тошкент область уй-жай-коммунал хўжалиги ва социал тараққиёт банки бошлиғи.

Уй-жай-коммунал хўжалиги ва социал тараққиёт банкни ташкил этишдан кўзда тутилган мақсад КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига асосланган давлат банки тармоқлари иштини янада такомиллаштириш, халқ хўжалигини ривожлантиришда банк хизматида кенг қўламда фойдаланишдир.

тивлар меҳнат қилиши учун керак бўлган хом ашёлар, ҳар хил асбоб-ускуналар сотиб олиши ва бошқа эҳтиёжлар учун турли муддатга қара беради.

Кооператив ташкилотлар ҳам банк хизматидан давлат ташкилотлари сингари фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар. Яъни кооператив ташкилотларига қисқа — етти кун ва узоқ муддатга — икки йилга кредитлар берилади.

Берилган кредитлардан фойдаланганлиги учун кооператив ташкилотлар банкка узоқ муддатга берилган кредит учун 0,71 процент ҳисобиде, қисқа муддатга берилган кредит учун эса 1 процент миқдорда, кредитни вақтида қайтармас 3 процент ҳисобиде тўлашга мажбур бўлишади.

Аҳоли ишлаётган ташкилотлари орқали шахсий уй-жай қуриш учун узоқ муддатга кредит олиши мумкин. Шахсий уй-жай қуриш учун узоқ муддатга — 10 йил ичида қайтариш шарти билан 5000 сўм, қишлоқда яшовчилар учун эса 50 йилда қайтариб бериш шарт билан 20 минг сўмгача кредитлар берилади.

Бундан ташқари уй ҳайвонлари (қорамол) сотиб олиш учун ҳам 5 йил муддатда 500 сўмдан 1000 сўмгача қара берилади.

Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонтчи заводининг дизель цехида Михаил Семёнович Юдиннинг меҳнат қилаётганга 42 йилдан ошди.

«Тошкент оқшомига» жавоб берадилар

«Шарбат ўрнига заҳар»

Газетанинг шу йил 10 февраль сониде юқоридаги сарлавҳа остиде таъкидий мақола берилиб, унда Куйбишев райпичшлотига қарашли айрим магазинларда савдо қондаси бузилаётганлиги айтилган эди.

«Сиздан угина»

Газетанинг шу йил 26 февраль сониде юқоридаги сарлавҳа остиде мақола берилиб, унда шаҳардаги жамоат транспортда рўй бераётган камчиликлар таъкид қилинган эди.

Таъкидий мақола «Главатш-пассаваттрансинг» барча қорхоналари раҳбарлари ва линия диспетчерлари билан биргаликда кўриб чиқилди ва тўғри деб топилди.

Мақолада кўрсатилмишча кечки пайт автобуслар сонини камаяди. Ҳақиқатан ҳам йўловчилар кўп бўладиган вақтда кейин базми автобуслар париларга кириб кетмоқда.

«Хатларга мутасадди раҳбарлар жавоби»ни «Тошкент оқшомига» муҳбир Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ тайёрлади.

Олдиндан розилик олинади

Касаба союз комитети составига сайланган ишчи ёки хизматчини бошқа ишга ўтказиш ёки илтизомий жазога тортиш қонун-қондаси қандай?

Т. ҚОСИМОВ, ишчи.

А. РАҲИМОВ

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг штатсиз ҳуқуқ инспектори.

Корхона, муассаса, ташкилот касаба союз комитетининг олдиндан розилигини олмайд туриб бошқа ишга ўтказилиши ёки илтизомий жазого тортилиши мумкин эмас.

Мижознинг эътирози

Бузилган «Волжанка» маркали кир ювиш машинасининг 15-қаватда жойлашган устaxonага олиб борган эдик, олдинга ремонтига 12—15 сўм берасиз дейишди.

Э. СОЛИХОВ, Гулистон кўчаси, 1, 2-уй.

А. АЗИМОВ

«Техслэбтприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси директори.

Ҳақиқатан ҳам Э. Соликов Икромов районидеги лихув «Волжанка» маркали устaxonага топширган. Унинг кир ювиш машинасини Ақ...

Шу ҳам рекламами?

Мен шахримизнинг кўрники кўриб қўшиб турган савдо шохобчаларидаги рекламаларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

А. СОИПОВ, студент.

А. ТОШПҲЛАТОВ

Фрунзе райшашчеторги директори.

Газетанинг фикрига кидламоқчиман, бундай қўшилган ҳолда шуни таъ-

ладиган рекламалар «Союзторреклама»нинг Ўзбекистон агентлиги хизматчилари томонидан олдиндан белгиланган эскиз асосда тайёрланади.

Мажбурият билан алоқадорлигимизни таъкидлашга тўғри келмади. «Хатларга мутасадди раҳбарлар жавоби»ни «Тошкент оқшомига» муҳбир Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ тайёрлади.

Инсон-дилини очар тил билан

Тил фикрнинг бевосита воқе бўлишидир.

К. МАРКС

Кишилар нега турли тилда сўзлашишларининг сабабини таҳлил қилиш учун, аввало тилининг ўзи қандай пайдо бўлган, деган саволга жавоб бериш керак.

Бир юзма тилининг қачон пайдо бўлганлиги, дастлабки тилларда қандай сўзлар борлиги, уларнинг аниқланган маънолари нималардан иборатлиги номаълум. Чунки, ҳозирги тиллар тарихи фани дунёда тилининг қандай пайдо бўлганлиги тўғрисида ҳеч қандай далилларга эга эмас.

Тилининг келиб чиқиши масаласи жуда қадим замонлардан одимларни қизиқтириб келган. Ҳар хил нуқтаи назарнинг қўшилишидан сўзлар ва сўзларнинг бир-бирлари билан грамматик алоқига кириши асосда гаплар ҳосил бўлганлиги, улар хоҳиш, мақсадни ифода этганлиги кишилик жамиятининг илк даврларида одимларни жуда қизиқтирган.

Тилининг қандай пайдо бўлганлиги тўғрисида бир қатор идеалистик қарашлар кўпая борди. Чунки, атрофдаги предметларнинг чиқарган овозига ўхшатиб овоз чиқариш асосида тил пайдо бўлган эмиш. Тўғри, овозга тақлид қилишда жумладан, ўзбек тилидаги «тақ-тўқ», «қисир-қисир», «шип-шип», «шап-шуп», «жиз-жиз» каби сўзлар юқоридаги назарияни тўғри ҳақда қилиб кўрсатади.

Базми идеалистик философия-одимлар эса тил кишиларнинг беихтиёр қичқириб юборишлари натижасида пайдо бўлган, деб ҳам даъво қиладилар.

Тилининг келиб чиқиши ҳақидаги назариялардан яна бири имо-ишорадир. Бу назария ақиқатдан, ибтидоий кишилар бир-бирлари билан имо-ишора орқали фикр алмашган, дейдилар.

Тилининг келиб чиқиши ҳақидаги назариялардан яна бири имо-ишорадир. Бу назария ақиқатдан, ибтидоий кишилар бир-бирлари билан имо-ишора орқали фикр алмашган, дейдилар. Немис олими Вундт, рус олими И. Я. Маррлар кишилар меҳнат қилиши ўрнанишдан, меҳнат қуролиларнинг аратгунгача товуш тили бўлмадандан имо-ишора тили бўлган, кишилар миллионлаб йиллар давомида шу тил орқали алоқа қилишган, деб даъво қилишди.

Ҳуллас, тилининг келиб чиқиши масаласини ҳеч бир шахс, марксизмгача бўлган ҳеч бир назария тўғри ва ҳаққоний тўшунтира олмади. Бу мураккаб ва мушкул масалани К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленинларгина жамият тарихида биринчи бор тўғри тадиққ этдилар.

Ф. Энгельс ўзининг «Маймуннинг одамга айланиши жараёнида меҳнатнинг роли», «Оила, хусусий мулк ва давлатнинг келиб чиқиши» номили асарларида тилининг пайдо бўлишини илмий исботлаб берди.

Илмий ҳаёвондан фақат меҳнат қилиш жараёнидагина акробиб чиққанлиги, яъни меҳнат инсонни вужудга келтирганини чўқур исботлайди. Ҳаёвонот дунёсидан акробиб чиққан одимлардан коллектив меҳнат қилиш жараёнида бир-бирига бир инма айтиш эҳтиёжи туғилади.

Ф. Энгельс бу ҳақда «Маймуннинг одамга айланиши жараёнида меҳнатнинг роли» асарига шундай дейди: «Авалло меҳнат, сўнгра у билан бирга бурро-бурро қилиб сўзлашга икки энг муҳим сабаб бўлдики, бу сабаблар тэвсирни остида маймуннинг мияси секин-секин одамнинг миясига ҳар қачан ўтиса ҳам, таълиғи ва қамолотга етганлиги жиҳатидан ай-тиш миясидан усту туради.

Шундай қилиб, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди. Социалистик ўзбек миллиати учун эса ҳозирги ўзбек адабий тили илмий ҳаёвоний бой имониятларни завсига тобора бойиб, ўсиб, ривожланиб бормоқда.

Ушундан кейин, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди.

Маҳаллада ёдгорлик

Бундан ярим асрга вақт ил-лар. Уларнинг кўпчилиги она гари Учтепа маҳалласи тилч маҳаллага жанг қаҳрамонлари ва осуда эди. Мамакатда Ва бўлиб қайтишди.

жараёнининг ўзи онгининг, тавақкурнинг пайдо бўлиши, айн шун вақтининг ўзида тилининг вужудга келишини белгилайди. Шундай қилиб, илмий меҳнат натижасида ниҳоят зарурий эҳтиёж талаби билан тил ва тавақкур бир вақтининг ўзида пайдо бўлди.

Энди кишилар ўртасида бирдан-бир алоқа воситаси бўлган тил нега турли-туман, нега инсонлар турли тилда сўзлашадилар, деган саволга жавоб берамиз.

Ибтидоий жамоа тузуми даврида кишилар бир-бирдан анча узоқ масофаларда яшаганликлари, улар ўртасида қандайдир алоқа бўлмаганлиги сабабли бир илмий жамоада фикр алмашиш қуроли бўлган тил илмий кишилар коллективини учун тўшунарли эмас эди.

Жамиятнинг нотекис ривожланиши сабабли ҳар қайси жамиятнинг тараққиёт босқичлари н қислаб ўрганиш орқали тилларнинг ҳам шаклланиши ва ривожланишини билиш мумкин. Ҳозирги даврда ҳам жаҳоннинг айрим ерларида халқ қабил бўлиб яшаётган кишилар (масалан, полинезияликлар) бор.

Тил тараққиёти жамият тараққиёти билан органик боғланган. Жамият туси — тил ҳам бойида. Кишилик жамияти тарихи шун кўрсатадики, жамият аъзолари ўртасида дастлаб қабил тили, кейин халқ ва айрим миллиат тили бўлган. Ф. Энгельснинг қуйидаги: «Овчиллик ва чорвачилик энгин дехқончилик, сўнгра йиғириш ва тўқиш, маданиялар ишлаш, кулоччилик ҳўнарни, келачилик иши қўшилди.

Дастлаб қабиллар ўзларига ҳос ном ва территорияга эга бўлган. Қабил тили эса, шу жамият коллективининг ягона алоқа қуроли бўлиб қолган.

Маълумки, табиатда ҳар бир тирлик мавжудот ўсади, кўпаяди, ривожланади. Шундан бўлган, қабилдаги кишилар сон ҳам кўпая борди. Натижада ўтқорқилиш қолган қабил аҳолиси ўз территориясидаги ер, сув, озиқ-овқат каби нарсаларни етказимлай қолмади.

Янги қабиллар ўртасидаги ўзаро алоқа ва муносабатлар етарли бўлмаган, уларнинг бўлиниш жараёни оидинлаша борди. Оқибатда бир қабилдан акробиб чиққан қўпלב қабил тиллари — диалектларнинг ўзаро фарқлари тобора кўчаиб, бир-биридан узоқлашиб кетади.

Ушундан кейин, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди.

Илмий ҳаёвондан фақат меҳнат қилиш жараёнидагина акробиб чиққанлиги, яъни меҳнат инсонни вужудга келтирганини чўқур исботлайди.

Ушундан кейин, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди.

Ушундан кейин, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди.

Ушундан кейин, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди.

Ушундан кейин, кишилар орасида энг муҳим алоқа қилиш, фикр олиш учун кўроли бўлган тил миллилатлар, элатлар орасида кенг тарқок олди.

Хайдарали УЗОҚОВ, филология фанлари кандидати.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

Ташвиқотчи трамвай

УКРАИНА ССР. Днепротетровск шаҳри кўчаларида биқиндига «Социалистическая индустрия» деб ёзилган трамвай пайдо бўлди. Мазкур ташвиқотчи трамвайнинг маршрути дерайлик бутун шаҳар бўйлаб ўтади.

СУРАТДА: «Социалистическая индустрия» ташвиқотчи трамвайи Днепротетровск шаҳри кўчаларида.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

Дарҳақиқат, мия ва унга бўйсинадиган сезгиларнинг, тобора кўпроқ очилаётган онгининг, эҳди ишлатиш қобилиятининг ўсиши меҳнат ва тилга аниқ таъсир қилди.

